

z 16. 4. 1919 č. 215 alespoň po nejmenší předepsanou dobu (§ 4 zák. z 18. 3. 1921 č. 130). Žalobce sice tvrdil, že byl na velkém majetku pozemkovém po 40 roků zaměstnán, avšak neprokázal to. Dvůr, na němž byl zaměstnán, měl výměry 68 ha a vzhledem na tuto výměru nelze ho zařaditi do velkého majetku pozemkového, neboť nerozhoduje při tom, že dřívější vlastníci měli u tohoto dvora větší výměru pozemků (snad až 300 ha) v pachtě, jelikož do výměry velkého majetku pozemkového nelze přece připočítati pozemky pachtované, tedy cizí, nýbrž jen skutečnou výměru toho kterého objektu. Podle toho nelze ovšem dobu do 1. 7. 1910 na dvoře žalobcem ztrávenou počítati jako za ztrávenou na velkém majetku pozemkovém a nelze jí použiti při výměře zaopatřovacích požitků podle zák. 18. 3. 1921 č. 130 a připočítati ji ke skutečně ztrávené době na velkém majetku pozemkovém. Tento dvůr ovšem se stal, byv po nabytí žalovaným spojen s ostatním jeho majetkem, součástí velkého majetku pozemkového po rozumu zákona záborového a podléhal proto tomuto zákonu. Na tomto dvoře v rukou žalovaného teprve konal žalobce od 1. 7. 1910 vzhledem na zákon o úpravě zaopatřovacích požitků, jenž se výslovně zákona záborového dovolává, služby na velkém majetku pozemkovém a může tedy teprve od této doby počítati služební leta a podle jejich počtu žádati zaopatřovací požitky. Žalobce ztrávil u žalovaného na velkém majetku pozemkovém a jedině u tohoto celkem 9 roků a zlomek měsíců, jenž nepřevyšuje 6 měsíců (§ 5 cit. zák. zaopatř.), takže nemůže žádati ani podle § 4 cit. zák. zaopatřovací požitky po 10 letech služebních příslušejících.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 8. I. 1925 Cg II 168/23.

Dr. Musil.

Ve směnečném řízení k provedení námitek včas vznesených může žalovaný až do konce ústního jednání v prvé stolici učiniti nový přednes skutkový a důkazní. Funkcionář společenstva i když nebyl formálně oprávněn zastupovati společenstvo, nemusí podpisem na směnce osobně býti zavázán, když s vědomím vydatele směnku za společenstvo spolupodepsal.

Společenstvo Z. P. v J. H. ku krytí úvěru na nákup tuz. lněného semene podepsalo krycí směnku bance A. pod razítkem předsedou a členem představenstva a pod tyto podpisy po-

depsal se předseda dozorčí rady a přednosta Ústředny J. K., který obchodní stránku společenstva vedl a úvěr projednával, aniž ku svému podpisu připojil nějakého dodatku. Banka žalovala u kraj. s. v Č. B., jak společenstvo, tak J. K. jako akceptanty. Směnečné námitky byly zamítnuty a vrch. z. s. jako soud odvolací odvolání zamítl.

Nejvyšší soud rozsudky obou instancí zrušil z těchto důvodů:

Žalovaný J. K. v písemných námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu mimo jiné vytýkal, že podepsal zažalovanou směnku nikoliv za sebe, nýbrž za společenstvo jako předseda dozorčí rady a přednosta Ústředny družstevního luu, dále, že směnkou krytý dluh z úvěru společenstva byl splacen. Důkazy svědecké, nabízené v té příčině oběma stranami, byly provedeny dožádanými soudy. Při roku dne 10. června 1924 přednesl zástupce J. K. četné nové skutečnosti, jimiž blíže doličoval obě uvedené námitky a nabízel o nich důkaz svazkem listin, svědky a výslechem stran. Procesní soud připustil, aby zástupce připojil ke spisům zápisek dle § 265 c. ř. s., a aby přílohy byly ke spisům připojeny. Zástupce žalující banky popřel správnost nového tvrzení. Prvý soud pak o novém tvrzení žalovaného J. K. vůbec nejednal, pokládaje je, jak v rozsudkových důvodech výslovně uvedl, za přednes podle §§ 552 a 559 c. ř. s. nepřipustný. V odvolání bylo to vytýkáno a to právem: Ve směnečném řízení nejsou sice po třídenní lhůtě u 557 c. ř. s. přípustny nové námitky, ale k opodstatnění a provedení námitek vznesených včas může žalovaný dle obecné zásady §u 179 c. ř. s. až do konce ústního jednání v první stolici beze všeho učiniti nový přednes skutkový a důkazní. Odvolací soud k výtce žalovaného nezaujal výslovně stanoviska, ale z rozsudkových důvodů jest patrné, že uznal výtku za důvodnou. Opomenul však odvoditi z toho patřičné důsledky. Mohl učiniti dvojí: buďto 1) sám se stranami jednati o novém, prvním soudem neprávem odmítnutém přednesu žalovaného, po případě provésti nabízené důkazy, nebo 2) zrušiti napadený rozsudek prvního soudu a naříditi doplnění dosavadního řízení a vynesení nového rozsudku. Právem uplatňuje žalovaný v tom směru dovolací důvod čís. 2. § 503 c. ř. s., neboť postupem odvolacího soudu bylo zaviněno, že odvolací řízení jest stíženo vadou, která zabránila úplnému vysvětlení a důkladnému posouzení rozepře. Při tom se připomíná, že skutečnost, že žalovaný J. K. při podepisování směnek nebyl formálně oprávněn zastupovati společenstvo, nemusí býti rozhodnou.

ježto by k vyloučení jeho osobního závazku stačilo, kdyby přesto s vědomím žalobkyně směnku jen za společenstvo byl podepsal.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 27. ledna 1925, č. j. R v I 106/25-1.

Dr. Š. Musil.

Soudu povolujícímu exekuci přísluší právo přezkoumávat správnost exekučního titulu (výkazu nedoplatků) po stránce formální, zejména je-li vymáhané plnění již splatné. Příspěvek k §§um 1. č. 13 a 7. ex. ř.

Československá republika zastoupená českou finanční prokuraturou v Praze zažádala za exekuci uhražovací nuceným zřízením práva zástavního podle vykonatelného výkazu nedoplatků súčtovacího oddělení berní správy H. v Praze ze dne 8. října 1924; v tomto výkazu byla jako nedoplatek označena dávka z majetku za rok 1924 až 1926 v úhrnné výši 413.970 Kč se 7% úrokem z prodlení do 8. X. 1924 ve výši 5.145 Kč.

Soud první stolice exekuci, jak byla navržena, povolil.

Ke stížnosti dlužníkově změnil soud II. stolice usnesení toto a zamítl návrh exekuční z těchto důvodů:

Výkaz nedoplatků tvoří sice platný titul exekuční ve smyslu § 1. č. 13 ex. ř., povinností soudu povolujícího však bylo zkoumati, zdali exekuční žádání obsahem tohoto exekučního titulu jest odůvodněno (§§ 7, 54, 88 ex. ř., § 94 č. 3 knih. zák.). A tu již z udání ve výkazu nedoplatků obsaženého, že jde o dávku z majetku za rok 1924 až 1926, je zřejmo, že nejde o pohledávku k placení dospělou, neboť podle ustanovení § 55 odst. 2. zák. ze dne 8. dubna 1920 č. 309 sb. z. a n. o dávce z majetku a dávce z přírůstku na majetku je 15% dávky té splatno 30 dní po doručení platebního rozkazu; zbytek pak v šesti pololetních lhůtách, z nichž první je splatna 4 měsíce po doručení platebního rozkazu.

Doložka, že tento výkaz nedoplatků je vykonatelný, je tedy ve zřejmém odporu s udáním, že jde o dávku z majetku za léta 1924—1926, že tedy jednotlivé splátky ve smyslu citov. zák. jsou dospělými v letech 1924 až 1926, které splátky v roce 1924 dospěly k placení, nedá se však z výkazu toho posouditi a poněvadž soud o povolení exekuce rozhoduje bez předchozího ústního jednání a bez slyšení stran (§§ 3, 55 ex. ř., § 526 c. ř. s., § 95 kn. z. a § 78 a 88 ex. ř.), nemůže tento výkaz býti podkladem pro povolení exekuce k vydobytí celé předepsané dávky, nýbrž mohlo na